

Oslo, 12.06.2026

Tiltak mot misbruk av Skattefunn – høringsuttalelse fra FFA

Forskningsinstituttene fellesarena (FFA) er en samarbeidsorganisasjon for de 33 uavhengige forskningsinstituttene som får grunnbevilgning gjennom Forskningsrådet. De omfatter blant andre SINTEF, NORCE, NGI, IFE, NILU, NOFIMA, NIBIO, NORSUS, Møreforskning m.fl. Instituttene arbeider med en stor bredde av temaer, med teknologi og industri, klima og miljø og i nært samarbeid med bedrifter. En fellesnevner for instituttene er at de bidrar med kunnskap for å løse samfunnsutfordringer – i samarbeid med næringsliv og med offentlig sektor.

Vi viser til høringsbrev av 30.4.2026 og takker for muligheten for å gi høringsuttalelse til tiltak mot misbruk av Skattefunn.

Departementet peker på behovet for å justere innretningen på Skattefunn for å gjøre ordningen mer robust mot misbruk og uheldige tilpasninger. FFA støtter de foreslåtte tiltakene og likedan at ordningen fortsatt skal være ubyråkratisk og enkel å administrere.

Vi vil minne om ordningens opprinnelige formål, som var å etablere en lavterskel-ordning for å mobilisere primært SMB'er til FoU-aktivitet og med det øke FoU-intensiteten i norsk næringsliv. Det fordrer at en sikrer forskningskvalitet i prosjektene og at ordningen er utløsende, ikke erstatter bedriftenes egen finansiering av forsknings- og utviklingsaktiviteter.

Fjerning av kravet om samarbeid med godkjent FoU-miljø underveis i utviklingen av Skattefunn-ordningen, har bidratt til at forskningshøyden i prosjektene i dag er lav, i all hovedsak finansieres utviklingsprosjekter. Heving av rammene på Skattefunn pr bedrift, har gjort den rettighetsbaserte FoU-ordningen populær. Ordningen, som ble etablert for å være et supplement til øvrige ordninger, har blitt svært omfattende og den desidert største næringsrettede FoU-ordningen i Norge. Næringslivets FoU-samarbeid har vist minimal vekst i faste kroner de siste 15 år på tross av kraftig vekst i offentlige tilskudd til næringslivets FoU. Skattefunn har hatt en realvekst på mer enn 100% siden 2009, men innkjøp av FoU viser nesten ingen vekst. Dette betyr at veksten i offentlige tilskudd til næringslivets FoU primært har finansiert bedriftsinterne prosjekter. Samtidig kan det stilles spørsmål ved ordningens utløsende effekt. Provenyet har vokst fra 1,5 mrd kr de første årene til dagens 3,5 mrd kr og står for det alt vesentlige av veksten i statlig støtte til næringslivsrelatert forskning og innovasjon. Samtidig slår SSB fast at på tross av sterk økning i offentlig støtte til næringslivets FoU, har norsk næringsliv i liten grad blitt mer FoU-intensivt i den samme perioden.

Vi mener at endringer i Skattefunnordningen, samtidig som de gjør ordningen mer robust for misbruk, også bør virke utløsende for ny aktivitet i bedrifter. Slik kan fellesskapets midler som innrettes mot økt FoU i næringslivet brukes mest mulig effektivt og gi størst mulig samfunnsøkonomisk effekt. Samfunnsøkonomisk analyse AS evaluerte Skattefunnordningen 2018¹ og konkluderte med at Skattefunnordningen i dag er overdimensjonert og bør nedskaleres. Skattefunn utløser mest forskning og utvikling de første årene, mest i små og mellomstore bedrifter¹ (SMB) og i selskaper som ikke har drevet forskning og utvikling tidligere. Iflg evalueringen er effekten høy for skattefradrag på under 100.000 kr og relativt avtakende for skattefradrag på 500.000 kr og over.

¹ Rapporten «Raising the Ambition Level in Norwegian Innovation Policy» ([Technopolis/SØA, mai 2019](#))

Dette er også i tråd med SSBs vurdering i Indikatorrapporten 2023², som sier at "Når det gjelder offentlig FoU-støtte som andel av FoU, er det en tendens til at den er negativt korrelert med FoU-intensiteten. Dette kan tyde på at FoU virkemidlene gir relativt sterkere insentiver i næringer som i utgangspunktet utfører lite FoU, og kanskje bidrar til at noen foretak blir FoU-aktive. Dette er i så fall konsistent med funn i Nilsen m.fl. 2020 som viser at FoU virkemidlene har positiv resultat-addisjonalitet kun i gruppen av foretak uten tidligere FoU-erfaring. (s.412)

FFA støtter alle de fem konkrete forslagene til forbedringer i ordningen og mener de bidrar godt til å redusere muligheten for misbruk og ikke-ønskede tilpasninger. Vi mener også at ev økt proveny som følge av endringene, kan brukes effektivt og gi større samfunnsnytte og konkurranseeffekt ved å disponeres på Forskningsrådets næringsrettede konkurransearenaer. En slik dreining av fellesskapets forskningsinvesteringer vil gi økt kvalitet, addisjonalitet og spredning ved at forskningen blir tilgjengelig for andre bedrifter og offentlige virksomheter og vil dermed bidra til økt verdiskaping og omstilling.

FFA vil derfor anbefale at Finansdepartementet vurderer følgende justeringer i Skattefunnordningen, justeringer som gir mer innovasjon i bedriftene og mer effekt for samfunnet

Endringer i Skattefunnordningen må være godt begrunnet og ikke føre til en reduksjon i offentlige tilskudd til næringslivets FoU. De foreslåtte endringer bygger på funn og anbefalinger fra Samfunnsøkonomisk Analyses (SØA) evaluering i 2018³. Vi mener volumet på offentlig støtte til bedriftenes FoU bør opprettholdes, prosjektene bør fortsatt ledes av næringslivet og vi bør beholde samme byråkratiske ordning som vi har i dag.

Tiltak 1: Innfør insentiver for sterkere samarbeid om FoU

Øk fradrag/tilskudds-prosentsen til 25% for der minst 20% av samlede projektkostnader benyttes til innkjøp av FoU fra norske universiteter, høyskoler eller forskningsinstitutter.

Tiltaket setter lavere krav til volum på samarbeid enn SØA rapporten anbefaler, men avgrenser samtidig tiltaket til samarbeid med norske forskningsinstitusjoner. Grunnen til denne avgrensningen er at slik samarbeid er lett å definere og kontrollere. Institusjonenes virksomhet er godt kjent, dokumentert og fulgt opp av nasjonale myndigheter. Kunnskapsspredning til norsk næringsliv er mer sannsynlig fra nasjonale enn internasjonale forskningsinstitusjoner. Prosjektene vil trolig bli av høyere kvalitet og transaksjonskostnadene reduseres ved at søknader i større grad skrives sammen med FoU-partnere istedenfor av konsulenter som jobber basert på "no cure no pay".

Tiltak 2: Reduser fradrag/tilskuddsprosentsen for prosjekter uten samarbeid

Den samfunnsøkonomiske avkastningen, utover den enkelte bedrifts avkastning, forventes vesentlig høyere i samarbeidsprosjekter. Dette følger av forarbeidene til Hervik og Ulltveit-Moe⁴. Derfor bør støttegraden i prosjekter uten samarbeid med godkjent FoU-miljø være vesentlig lavere, for eksempel 10% eller 15%.

Tiltak 3: Øk fradrag/tilskuddsprosentsen for nye selskaper i Skattefunnordningen

Øk støttegraden til 25% de første 3 år. Vurder å innføre en øvre grense for hvor mange år et selskap kan motta støtte fra Skattefunn, ref. tilsvarende regler i skatteinsentivordninger i enkelte andre land. Eventuelt vurder om samarbeid settes som krav etter et visst antall år.

Tiltak 4: Oppretthold volumet i tilskudd til næringslivets FoU

Volumet på bevilgninger til næringsretta forskning må opprettholdes. Hvis bruken av SkatteFUNN (proveny-effekten) reduseres som følge av justeringer i ordningen, bør det følges av tilsvarende vekst i Forskningsrådets tildelinger til FoU-prosjekter i næringslivet, i hovedsak gjennom IPN-ordningen.

Begrunnelsen for forslagene, som i stor grad også er nevnt i SØAs evalueringsrapport, er følgende:

² [Indikatorrapporten 2023, s.412](#)

³ [Evaluering av SkatteFUNN, SØA 2018](#)

⁴ [NOU 2007: 7](#)

- Krav om, el insentiv for, samarbeid med godkjent FoU-miljø, vil i seg selv redusere risiko for misbruk av Skattefunn ved at en ekstern, uavhengig part kommer inn i prosjektet. For å forsterke den risikoreducerende effekten, kan en feks innføre "karantene" fra mulighet til å søke NFR og andre offentlige midler for et FoU-miljø som deltar i Skattefunn-prosjekt hvor misbruk blir avslørt.
- SMBer har i mange tilfeller større behov for samarbeid med FoU-miljø for å gjennomføre forskningsprosjekter, enn større bedrifter
- En vil forvente gjennomgående høyere FoU-innhold i samarbeidsprosjekter med FoU-miljø enn i bedriftsinterne prosjekter
- Samarbeid gir økt spredning av resultatene ved at godkjent FoU-miljø benyttes. Lock-in av offentlig finansiert forskningen må avverges. Det er spesielt viktig å unngå å låse kunnskap inn i SMBer som en kan forvente har mindre mulighet til å anvende kunnskapen bredt
- Samarbeid bidrar til å utvikle norske FoU-miljøer som er tilgjengelig for alle bedrifter og på tvers av sektorer
- Endringene er lite belastende administrativt

Vennlig hilsen

Agnes Landstad
Daglig leder FFA